

РЕШЕНИЕ

№ 21178

гр. София, 19.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в
публично заседание на 09.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **4970** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 10а, ал. 4, вр. ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ). Образувано е по жалба на Ш. А. Х. (S. A. H.), гражданка на С., с валиден паспорт № N 00835149, издаден от страната по произход, чрез адв. Р., срещу отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип "D") по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, от 12.04.2025 г. издаден от завеждащ Консулска служба в Посолството на Република България в А., Кралство Й., по заявление № 681/23.02.2025 г./АММ25000681V.

В жалбата и в с.з. се излагат съображения, че жалбоподателката, заедно с малолетния си син, е кандидатствала за издаване на виза, тъй като съпругът ѝ и баща на детето ѝ, се намират в РБългария, с предоставен хуманитарен статут (представено решение на ДАБ). Като основания за отмяна по чл. 146 от АПК се сочат липсата на конкретни съображения относно отказа за издаване на виза. Освен цитираната законова разпоредба на чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ в АА липсвало посочване на каквито и да е факти, относими към приложението на материалния закон. С административния акт на ДАБ било взето решение жалбоподателката да се събере заедно със съпруга си на територията на България, което било конкретната ѝ цел на искането за издаване на виза. Препятстването на събиране на семейството се мотивира с нарушение на разпоредбата на чл. 8 от ЕКПЧ. Иска се отмяна на постановения отказ и връщане на преписката за издаване на виза. Не се претендират разноски.

Ответникът – завеждащ Консулска служба в Посолството на Република България в А., Кралство Й., чрез юрк. К. в с.з. оспорва жалбата като неоснователна. Сочи, че искането на оспорващата издаване на виза на соченото правно основание е било преклудирано по време, отделно от

горното, липсвало издадено свидетелство за съдимост на апликанта. Иска се отхвърляне на оспорването. Не се претендират разноски.

Жалбата е допустима. Подадена е от лице по чл. 3 от АПК, вр. чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ, което е адресат на индивидуален административен акт, засягащ неговата правна сфера неблагоприятно, тъй като му налага ограничения. Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Според чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая такова твърдение е изложено в жалбата и то е конкретизирано, т. е. налице е предвиденото в законовата разпоредба изключение, допускащо оспорване по съдебен ред на издадения отказ за виза от съответния тип (в този смисъл вж. определение № 6181/09.06.2025 г. по адм. д. № 5536/2025 г. на ВАС и др.).

От фактическа страна съдът установява следното:

Чуждата гражданка е подала заявление за издаване на виза тип D с номер АММ25000681V на 23.02.2025 г. На заявлението е направено отбелязване, че се касае за искане за издаване на виза по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ. Информацията от визата е възпроизведена на български език в разпечатката от националната визова система (л. 46-53). Към заявлението за издаване на виза са приложени изискуеми документи по чл. 19, т. 1 и т. 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визов режим (НУРИВОВР) – заявление за виза с вписано основание за искането „събиране на семейство“ (т. 23), медицинска застраховка, акт за раждане, свидетелство за брак, удостоверение за родствени връзки, копие на паспорт, копие на решение № 7542/08.07.2024 г. на председателя на ДАБ, с което е разрешено на А. А. А. Н. – чужденец с предоставен хуманитарен статут, да се събере на територията на Република България със съпругата си – настояща жалбоподателка – и тяхното дете – А. А. А. А..

Въз основа на тези документи, на 12.04.2025 г. е издаден оспореният отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване – виза тип "D" (л. 45). Като правно основание за постановяването му е посочена хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ – "ненадеждна информация за обосновката на целта и условията на планирания престой". В допълнителна бележка на бланковата форма е отразено: "има данни, че целта на влизането му е да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава".

По делото е приобщена разпечатка от Националната визова система, както и преводи на относими документи.

При тези данни съдът намира жалбата за основателна.

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България е уреден в Закона за чужденците в Република България. Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ регламентира видовете издавани визи за пребиваване на територията на страната. Визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България или от такива представителства на друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, с която Република България има сключено споразумение за представителство за приемане на заявления за визи и за издаване на визи (чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР).

По силата на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ оправомощените от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в Министерство на външните работи, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и органите за граничен контрол при условия и по ред, определени с Наредбата по чл. 9е, ал. 1, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците – за анулиране и отмяна на визи.

Оспореният Отказ е издаден от компетентен орган – завеждащ Консулската служба в Посолството на България в А., Кралство Й.. Със заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. на министъра на външните работи, на основание чл. 34, ал. 1 и ал. 2 от НУРИВОВР (л. 23), на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България е предоставено правомощие да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които могат да съставят, подписват и връчват (съобщават) на заинтересованите лица формулярите по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 и Приложение № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР.

Със Заповед № 1/26.01.2025 г. (л. 24) , издадена от посланика на България в А., Й., на М. Д. Г. – втори секретар, нотифициран, завеждащ „Консулска служба“ и МОЛ в ДП-А., са делегирани правомощия по чл. 34 от НУРИВОВР. Той е и издател на административни акт.

Спазено е изискването за форма – оспореният отказ за издаване на виза тип "D" е обективиран върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, и съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, изискуеми и съгласно общите правила, визириани в чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК (вж. в този смисъл решение № 2087/22.02.2024 г. по адм. д. 7021/2023 г. на ВАС и др.).

Издаденият административен акт обаче се явява издаден при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, довели и до нарушение на материалния закон.

С определението за насрочване на делото от 21.05.2025 г. съдът изрично е указал на ответника, че негова е доказателствената тежест да установи обстоятелството по чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ – че има данни, че влизането на заявителя е да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Също така изрично е указано на ответника, че в срок до първо с.з. следва да представи в цялост преписката, вкл. и изготвеното в рамките на производството по кандидатстване за виза становище, въз основа на което е достигнато до постановяване на атакувания отказ.

По делото е представено само копие на разпечатка от Националната визова система, в което фигурира бележка, че искането за издаване на виза е отказано със съгласуване.

В проведеното с.з. по делото процесуалният представител на ответника изрично заяви, че няма дадени становища от ДА „Национална сигурност“ (ДАНС) и дирекция „Миграция“ към МВР.

Съобр. императивната норма на чл. 30, ал. 2 от НУРИВОВР консулските длъжностни лица издават или отказват издаването на виза за дългосрочно пребиваване след разрешение от дирекция "К. отношения" въз основа на мотивирано становище на службите за административен контрол на чужденците в Република България и Държавна агенция "Национална сигурност" освен в случаите по чл. 35, ал. 2 (каквото изключение не е налице). Съгласуването се извършва по ред и в срокове, определени в инструкция на министъра на външните работи, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция "Национална сигурност". Респ. за визите по чл. 15, ал. 2 от ЗЧРБ е предвиден същият ред в 30а от НУРИВОВР.

В случая задължителната процедура не е спазена, което обстоятелство изцяло опорочава проведеното производство.

Във формуляра за издаване на визата като цел на искането е посочено „събиране на семейство“.

Разпоредбата на чл. 8, § 1 на ЕКПЧ регламентира правото на зачитане на личния и семейния живот на лицата. Държавите, без да нарушават ангажиментите, произтичащи за тях от договорите, могат да контролират влизането на чужди граждани на тяхна територия, но вмешателството в правото по отношение на семейния им живот следва да отговаря на изискванията на чл. 8, § 2 на ЕКПЧ. Съгласно посочената разпоредба намесата на държавните власти в ползването на това право е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона, и

необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите. В разпоредбата на чл. 8, § 2 са очертани рамките, в които, при спазване на принципа на съразмерност, е допустимо нарушение на правото на личен и семеен живот при най-малко засягане на правата и законните интереси на лицата.

Бе посочено, че издаване на виза от вид "D" е отказано на основание чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ. За да бъде законосъобразен постановеният отказ на соченото основание, следва да бъде установена специфичната цел у чужденеца - да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Такива факти не се установяват по преписката, от една страна, тъй като липсват доказателства в тази насока, чието доказване е в тежест на административния орган, а от друга страна - поради липса на изразени такива становища по задължителната съгласувателна процедура. Липсата на проведена съгласувателна процедура, от чийто резултат могат да се изведат такива изводи, възпрепятства съдебната инстанция да извърши дължимата проверка за съответствието на постановения отказ с материалния закон.

Неотносими са твърденията на ответника в конкретната хипотеза, че правото на искането за издаване на виза е било преклудирано по време, от една страна, и че не е била представена изискуема документация. Тези твърдения биха били относими, ако кореспондираха с посоченото от административния орган правно основание за издаване на АА, чиято проверка по отношение на същото обвързва съда, на второ място те се излагат едва в съдебната фаза на процеса и не могат да послужат за саниране неговата незаконосъобразност; те не представляват и факти по смисъла на чл. 142, ал. 2 от АПК, тъй като не са „нови“. Посочването на фактически и правни основания, които не са съобщени на адресата на акта с издаването му възпрепятстват правото му да упражни защита, тъй като той не може да разбере какво е било дължимото поведение.

Целта и условията на заявеното пребиваване на апликанта се установяват по несъмнен начин от цитираното решение № 7542/08.07.2024 г., издадено от председателя на ДАБ. Не се спори, че жалбоподателката е член на семейството на чужд гражданин, който се ползва от международна закрила, предоставена от РБ като в отказа за издаване на виза липсва и сочено основание за неприложимост на чл. 24е от ЗЧРБ.

Издаденият отказ следва да бъде отменен и преписката да бъде върната за ново произнасяне по заявлението на чуждата гражданка след спазване на процедурата по чл. 30, ал. 2 от НУРИВОВР, проверка на допустимостта на искането, и при съобразяване на издавания административен акт с решение № 7542/08.07.2024 г., издадено от председателя на ДАБ. В случай, че решението не се зачете от компетентния орган следва да се изложат конкретни мотиви. Воден от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, чл. 173, ал. 2, вр. ал. 1 АПК, Административен съд София-град, I отделение, 84 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Ш. А. Х. (S. А. Н.), гражданка на С., отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип "D") от 12.04.2025 г. издаден от завеждащ Консулска служба в Посолството на Република България в А., Кралство Й., по Заявление № 681/23.02.2025 г./ АММ25000681V

ИЗПРАЩА преписката на същия административен орган за ново произнасяне по заявлението с оглед дадените с настоящото съдебно решение задължителни указания, свързани с тълкуването и прилагането на закона

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването.